

Valtuustoaloite kuntoutuksen aseman vahvistamisesta Pirkanmaan hyvinvointialueella

Kuntoutus koskettaa vuosittain satojatuhansia suomalaisia ja on yli 2 miljardin hyvinvointi-investointina yksi keskeisimmistä sote-palveluista hyvinvointialueilla. Vaikuttavalla kuntoutuksella vahvistetaan ihmisten terveyttä, arjessa pärjäämistä ja työ- ja toimintakykyä sekä nostetaan työllisyysastetta. Kuntoutuksella on myös keskeinen merkitys parantumattomasti sairaan ja pysyvästi vammautuneen elämänlaadulle.

Jotta kuntoutus on vaikuttavaa, on se määrältään riittävää ja perustuu asiakkaalle merkityksellisiin tavoitteisiin. Se edellyttää oikea-aikaisuutta, katkeamattomia hoito- ja palvelupolkuja sekä tutkimustietoa eri menetelmien vaikuttavuudesta. Yhteistyö sote-palveluiden, kuntien, Kelan, järjestöjen ja kuntoutusyritysten välillä mahdollistaa asiakkaalle sopivimman palvelukokonaisuuden.

Vaikuttava kuntoutus lisää toimintakykyä ja osallisuutta sekä vähentää muiden palvelujen ja etuuksien, kuten asumis- ja hoivapalveluiden tai toimeentulotuen tarvetta. Työkyvyn tai arjen itsenäisyyden menettäminen on paitsi merkittävä henkilökohtainen kriisi, myös huomattava kustannus yhteiskunnalle. Oikea-aikaisella kuntoutuksella voidaan tehokkaasti ehkäistä näitä inhimillisiä ja taloudellisia menetyksiä.

Hyvinvointialueen on tärkeää tuntea palveluverkosto kokonaisuutena. Esimerkiksi osatyökykyisten työhön kuntoutuminen edellyttää hyvinvointialueiden, kuntien työllisyyspalvelujen ja te-toimistojen yhteistyötä.

Kuntoutus on vaikuttavaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Esimerkiksi masennuksen tai ahdistuksen tehokas hoito tuottaa 2–3 kertaisena takaisin siihen sijoitetun summan. Myös ikääntyneiden arkikuntoutus säästää yhteiskunnan varoja. Sen on havaittu lisäävän laatupainotettuja elinvuosia paremmin kuin tavanomainen kotihoito ja kuntoutus.

Kuntoutuminen on yksilöllinen prosessi, joka kestää toisilla läpi elämän ja toisilla vain lyhyen aikaa. Tuloksellisen kuntoutumisen varmistamiseksi on tärkeää, että hyvinvointialueet heti toimintansa alusta lähtien liittävät järjestöjen kuntoutuspalvelut osaksi kuntoutuksen kokonaisuutta. Toimiva integraatio terveyttä edistäviin palveluihin on rakennettava yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Tutkittua tietoa kuntoutuksen vaikuttavuudesta ja merkityksellisyydestä tarvitaan päätöksenteon tueksi. Erityisesti lisää tietoa tarvitaan kuntoutuksen kustannusvaikuttavuudesta. Hyvinvointialueiden on tärkeää tuottaa kuntoutuspalveluiden käytöstä kattava tietopohja, jota voidaan hyödyntää tutkimustyössä.

Tähän asti jokainen kunta on tuottanut ja kehittänyt omat kuntoutuspalvelunsa itsenäisesti. On erityisen tärkeää, että hyvinvointialueilla otetaan käyttöön laajasti tutkimukseen perustuvia,

vaikuttavia ja kustannusvaikuttavia kuntoutusmuotoja tilanteessa, jossa resurssien määrä on rajallinen.

Valtuustoaloite:

Pirkanmaan Keskustan aluevaltuustoryhmä esittää, että hyvinvointialueella otetaan käyttöön laajasti ja yhtenäisesti tieteelliseen tutkimukseen perustuvia kuntoutusmuotoja, joilla on todettu olevan hyvä vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus. Kuntoutusta tulee tarjota kattavasti kaikille väestöryhmille.

Aloite on tehty Eduskunnan kuntoutusverkon kannanoton pohjalta.